

BA-1901250202010201 Seat No. _____

M. A. (Sem. I) (CBCS) (W.E.F. 2019) Examination

March - 2021

Economics

(Economics of Demography - I)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

(2) કોઈ પણ પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

- 1 વસ્તીના બંધારણ અને વસ્તીમાં આવતા પરિવર્તનના માપન વિષે નોંધ લખો. 14
- 2 વસ્તીશાસ્ત્રનો ખ્યાલ સમજાવો અને તેના કાર્યક્ષેત્રની ચર્ચા કરો. 14
- 3 ભારતમાં વસ્તી વિસ્ફોટનાં કારણો અને તેની અસરો જણાવો. 14
- 4 વસ્તી વિષયક માહિતી મેળવવાના સ્ત્રોતો વિષે વિગતે ચર્ચા કરો. 14
- 5 ફળદ્રુપતાને અસર કરતાં સામાજિક આર્થિક પરિબલોની ચર્ચા કરો. 14
- 6 વિકાસશીલ દેશોમાં ગ્રામીણ શહેરી વસ્તીની વહેંચણી અને શહેરીકરણની ચર્ચા કરો. 14
- 7 ભારતની વસ્તી ગણતરીની પદ્ધતિ અને લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો. 14
- 8 વીસમી સદીના વસ્તીના વલણો જણાવો અને તેના સૂચિતાર્થો તારવો. 14
- 9 ટૂંકનોંધ લખો : 14
  - (1) ભારતમાં લગ્નની સાર્વત્રિકતા અને વસ્તી વૃદ્ધિ
  - (2) કુલ પ્રજનન દર અને ચોખ્ખો પ્રજનન દરના ખ્યાલો.
- 10 ટૂંકનોંધ લખો : 14
  - (1) ઓછા વિકસિત દેશોમાં જાતિ બંધારણ
  - (2) 2001 અને 2011ની વસ્તી ગણતરીમાં માહિતી એકત્રિત કરવાની પદ્ધતિ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) All questions carry equal marks.
(2) Attend any five questions.

1	Write note on population structure and measures of population change.	14
2	Explain the concept of demography and discuss its scope.	14
3	State the causes for population explosion and its impact in India.	14
4	Discuss in detail the sources of population data.	14
5	Discuss the Socio-economic factors affecting fertility.	14
6	Discuss distribution of rural - urban population and urbanization in developing countries.	14
7	Explain the methodology and characteristics of census in India.	14
8	State population trends in twentieth century and find out their implications.	14
9	Write short note : (1) Universality of marriage in India and population growth. (2) Concepts of total fertility rate and net reproduction rate.	14
10	Write short note : (1) Sex structure in less developed countries. (2) Method of information collected in 2001 and 2011 census.	14